

Tārā, a tizenhat félelemtől oltalmazó

Részlet A hit magja című, Tārā úrnő röviden elmondott csodálatos élettörténete¹
című műből

A szöveg szerzője a híres tibeti történész, Tāranātha, vagy tibeti nevén Kunga Nyingpo (Kun dga' snying po, röviden Kun snying) (1575–1634), aki tanulmányait a Dzsomonang (jo mo nang) kolostorban végezte, amely a dzsonang

(jo nang) iskola központja volt. Ez Tibet Cang tartományában, a Szakja (sa skya) kolostortól mintegy 40 mérföldnyire északra található.

Életében Tāranātha újjáépíttette a Ganden Phuncogling (dga' ldan phung tshogs gling) kolostort és maga a Dzsomonang (jo mo nang) templomait is. Életének későbbi időszakában Mongóliába utazott, ott tevékenykedett, s ott is halt meg. Úgy tartják róla, hogy az urgai láma személyében született újjá, akit bogdo gegen (mong. bogda gegen, tib. rje btsun dam pa, halha jawjandamb) néven ismerünk.

¹ rje btsun sgrol ma'i ngom tshar gyi rnam par thar pa cung zad gtam du bya ba dad pa'i sa bon ces bya ba zhugs so [A hit magja című, Tārā úrnő röviden elmondott csodálatos élettörténete] (1604). David Templeman: *The origin of Tara Tantra*. Dharamsala 1981. Ennek a fordításnak az alapja egy másik szöveg volt: sgrol ma'i rgyud kyī byung khung gsal bar byed pa'i lo rgyus gser gyi phreng ba zhes bya ba/ [Az aranyfüzér című, a Tárá-tantra eredetét világossá tevő történet]

Nem sokkal Tāranātha halála után az 5. dalai láma, Ngavang Lobszang Gyaco (Ngag dbang blo bzang rgya mtsho) (1617–1682) bezáratta az összes dzsonangpa (*jo nang pa*) kolostort, és később átalakíttatta gelugpa (*dge lugs pa*) intézményekké.

Tāranātha tanulmányai főleg a történelem, a Kālacakra-tantra és a komentárirodalom felé orientálódtak. Fő indiai tanítója Buddhaguptanātha, aki világot látott ember volt, emellett valóságos kincsesbányája a különböző történeteknek. Fő műveként kell megemlíteni nagy történelmi munkáját, India vallástörténetét, a *Gyagar Cshödzungot* (*rgya gar chos 'byung*), amelyet 1608-ban írt.

A *hit magja* című, *Tārā úrnő* röviden elmondott csodálatos élettörténete teljes szövege 36 fólió hosszúságú (539–575 oldalszámozású, fóliónként 7 soros) mű. Ehhez a részlethez 10 fóliót használtam fel (545–555 oldalszámúakat). Tāranātha 1604-ben írta ezt a művét. David Templeman a könyvében a szöveg egy másik kiadását használta, *sgrol ma'i rgyud kyi byung khung gsal bar byed pa'i lo rgyus gser gyi phreng ba zhes bya ba* [Az aranyfüzér című, a Tārā-tantra eredetét világossá tevő történet], amelyben sok eltérést találtam az általam olvasott és fordított szövegtől. A tibeti szöveg Wylie átírásában a lábjegyzetben közlöm az eltéréseket. Szokás ezt és a David Templeman által lefordított szöveget *Tārā-tantra* vagy *A Tārā-tantra eredete* címen is említeni. A teljes szövegből megismerhetjük a hagyományozódási láncolatát is az évszázadok alatt. Itt csak a szöveg egy részletét fogom ismertetni.

Tārā kultusza az egyik legelterjedtebb és legismertebb a tibeti kultuszok között, tekintet nélkül buddhista iskolákra, műveltségre, társadalmi osztályra és beosztásra. Az istennő univerzális tisztelete lett a következménye Atísa (sz. Atísa) erős vallási tevékenységének a 14. században, mely a 17. század elejére csúcsosodott ki Tāranātha tevékenységével. De Tārā kultuszának gyökerei még Indiába nyúlnak vissza, és szoros kapcsolatban állnak a tibeti nép eredetmítoszával, mely szerint a tibeti nép egy majom és egy démonnő nászából származik. A Vörös Évkönyvben (1346-ban keletkezett) ez áll: „A majom Avalókitésvara (sz. Avalokitešvara) bódhizattva inkarnációja, a szikladémon pedig Tārā megtestesülése, akiktől a tibeti nép ered.”

Már a *Lótusz szútrában* olvashatunk arról, hogy Avalókitésvara megoltalmazza azokat, akik őt segítségül hívják, vagy hangosan kiejtik a nevét a hét veszély esetén, melyek a tűz, víz, szellemek, kard, démonok, börtön és tolvajok. A Tārā-kultusz átvette ezeket az elemeket, és kiegészítette, így a korai kategorizálás szerint ő lett a nyolc, majd a tizenhat félelem elleni védelmező. Ez az ábrázolóművészetben is kedvelt motívummá vált.

A tibetiek hite szerint Tārā a legbiztosabb védelem az elkerülhetetlen és fizikai életveszélyek esetén – úgymint a tűz, víz, vadállatok, rosszindulatú

emberek – az istenség szeretete és irgalma, nem kevésbé az ereje által. A tizenhat félelem: az ellenségtől, az oroszlánoktól, az elefántoktól, a tűztől, a mérges kígyóktól, a rablóktól, a börtöntől, az óceán hullámaintól, a húsevő démonoktól, a leprától, Indra követeitől, a szegénységtől, a rokonok elvesztésétől, a királyi büntetéstől, a mennykősujtástól, az életcél elvesztésétől. A Tārā-kultuszról szóló irodalom megemlíti még a nyolc félelmet, melynek vannak külső és belső megnyilvánulásai is. 1. víz vagy fulladás – sóvárgás vagy ragaszkodás; 2. tolvajok – rossz vagy téves nézetek; 3. oroszlán – büszkeség; 4. kígyók – irigység vagy féltékenység; 5. tűz – harag vagy gyűlölet; 6. szellemek vagy húsevő démonok – kétely; 7. fogság vagy szabadságvesztés – kapzsiság; 8. elefántok – tévedés vagy tudatlanság.

Tārāt a nevéen szólítani elegendő ahhoz, hogy elnyerjük az oltalmát, de Tibetben a mantrájának recitálása is univerzális eszköz ehhez. Tārā rövid mantrája: OM TARE TUTTARE TURE SZVAHA, a hosszú mantra pedig így szól: OM TARE TUTTARE TURE MAMA AJUH-PUNYA-DZSNANA-PUSZTIM KURU SZVAHA.

A fordításban ismertetett történeteket a folklórirodalom is megőrizte rövid népmesékként.²

² A fordításban a személy- és földrajzi nevek a tibeti írásképből következő kiejtésben szerepelnek (a szerk.).

[...]

Keleten, Bhamgalában Haricandra király ezer követőjével együtt megvalósította a nem-kettősséget³. Otibisában⁴ Munydzs nevű király ezer követőjével együtt a tantrikus mester szintet érte el. Nyugaton, Malajában (545.) Bodzadeva nevű király ezer követőjével együtt eltűnt. Délen, Kongkunában Haribhadra nevű király számtalan követőjével együtt megvalósította a tökéletes gyógyszerkészítést, s aztán száz vagy kétszáz év alatt több mint százezer ember érte el a teljesen tökéletes megvalósítást. De amiért állandóan titokban tartva védelmezték a tökéletességet elérőket, senki más tantra-gyakorlót sem tudok említeni. A nemes Tārā úrnő együttérzés által a nem-elérőknek is megmutatta arcát, így aztán a legendákból keletkezett, megértett krónikát röviden elmondom. Ha röviden elmondjuk a dicsőséges idejű szamszára magyarázatát, az elsőből (ezeket tudhatjuk meg – a ford.): az ellenségtől, az oroszlántól, a gazdátlan elefánttól, a kígyó erejétől, a rabló lassójával való megkötözéstől, a viharos tengertől, a húsevő démontól, az (idő előtti – a ford.) haláltól, a betegségtől, a király büntetésétől, a szegénységtől, a nőtől, az emberek urának veszekedésétől, a mennykőcsapástól, a szerencsétlenségektől, eme tizenhat félelmetet s ezekről oltalmazó módokat (ismerhetjük meg – a ford.).

(1) Oltalmazás az ellenségtől való félelemtől. Amikor Oḍibisár király [-i kasztbeli ember] a díszkertben felébredt, s körülbelül ezer páncélos ellenséges katona vette körül, nem volt semmiféle menekvése. A tizenhat félelmetes dologtól oltalmazó Tārā nevét hallotta már, – csak oltalmazásért folyamodok – gondolta, s ahogy Tārāt a nevéen szólította, a nemes nő egy pillanat alatt megjelent előtte, lába alól erős szelet kavart, s a hadsereget a tűz irányba elsodorta, s azok saját országukba érkeztek. Így mondják.

(2) Oltalmazás az oroszlántól való félelemtől. Egy faárus elment egyszer az erdőbe, s ott (546.) egy éhes oroszlánnal találkozott, az marcangolni kezdte, szájában cipelte, és saját lakhelyéhez vitte. Ott [a faárus] félelmében, rettegésében Tārā-hoz imádkozott, ezért megjelent előtte egy falevélsruhas nő, a nőtényoroszlán szájából kivette őt, s a város piacára tette.

(3) Oltalmazás az elefánttól való félelemtől. Egy tizenkét éves helyi lány virágot szedni ment az erdőbe, s ott a megvadult Khuni nevű elefánttal találkozott, az őt az ormányával átkarolta, s amikor az agyarával át akarta döfni, [a lány] Tārā nevére emlékezett, s mivel mélyen a szívéből imádkozott, az elefánt uralkodott az erején, s letette őt egy magas kőre, ormányával tisztelte, majd elvitte a város piacára, ahol újra tisztelte. Aztán a házak, a

³ zung 'jug (sz. *yuganaddha*). A tantrikus filozófiában a nem-kettősség tökéletes megvalósítása. Lásd Snellgrove 1959: I. 22.

⁴ A szövegben Oḍibisár formában is előfordul.

templom és a királyi palota előtt is hasonlóan tett. A leány szerencsését a király megértette, és feleségül vette őt.

(4) Oltalmazás a tüztől való félelemtől. Vérbosszú miatt egy gazda éjjel az ellensége házát felgyújtotta, a másik gazda próbált elmenekülni, de nem tudott, akkor:

Óh, Tārā! – kiabálta – Óh, Tārā! – s mivel a nevén szólította, a ház felett egy szép kék felhő jelent meg, s abból eső ömlött, járomhoz hasonlóan csak a házra esett, s a tűz elaludt.

(5) Oltalmazás a mérges kígyótól való félelemtől. Egy városi prostituáltnak egyszer egy igazgyöngyből készült málát adott egy kereskedő. Ezért éjfélkor a nő a kereskedő házába indulva, miután a házából kilépett, s az úton, amikor egy sirisafa ágát megfogta, a fán összetekeredett mérges kígyó a nő teste köré tekeredett. Akkor a nő Tārā úrnőre gondolt, (547.) ezért az a kígyó virágfüzerré változott, majd hét napig a testen maradt. Majd a kígyó szelíd fehér kígyóvá változott és a folyóba távozott. Így mondják.

(6) Oltalmazás a rablótól való félelemtől. Gudzaratha országban volt egy Bharukaccha nevű nagyon gazdag kereskedő, aki Maru⁵ országba menet felmálházott körülbelül ezer tevét, s ötszáz kiváló vezérbika-elefántot. Amikor odaért a mintegy ezer rabló kietlen lakhelyére, ott meglátta, hogy a korábban arra járt valamennyi megölt kereskedő húsa, vére és csontja mindenhol szanaszét hevert, százezer kereskedőt karóba húztak, s mivel a rablók emberhúst is evő ráksaszákhoz⁶ hasonlítottak, a kereskedő nagyon megijedt. Mivel más oltalmazót nem ismert, Tārāhoz imádkozott, s ekkor egy átváltozott, fegyverét maga előtt tartó Tārā-hősnő jelent meg ott mérhetetlen hadseregével. A rablókat messzire hajította, akik így mind szörnyet haltak. Ahogy a rablókat eltüntette, az ott maradt kereskedő boldogsága visszatért, és ő is hazament Bharukacchába.

(7) Oltalmazás a börtöntől való félelemtől. Egy tolvajvezér besurrant a király kincstárába, odabent talált egy korsó sört, s ahogy azt megitta, megmámorosodott és elájult. A király emberei észrevették, elfogták, majd börtönbe zárták. Megkötözték, s amikor már sokféle szenvedést átélt, más oltalmazót nem ismervén Tārāhoz imádkozott, aki ötszínű madárként ereszkedett le az égből és odaérve hozzá a köteléket kioldotta. A börtön ajtaja is kinyílt, és ő boldogan tért vissza saját országába. Álmában ekkor egy ékszerekkel felékesített lány jelent meg, (548.) s: – *Ha emlékszel rám, akkor hagyjatok*

⁵ Ország Indiában.

⁶ Démon a hindu mitológiában. A néphit szerint megjelenhet állat vagy szörny alakjában is, a ráksaszi pedig szép nőként. Éjjel van a legtöbb hatalma, főként újhold idején. A kelő nap sugarai elűzik, de távol lehet tartani áldozattal és imával is.

fel az embereiddel együtt a rabló tevékenységgel – mivel így kérte, a tolvaj ötszáz emberével együtt felhagyott a rablással, és nagyon boldogan éltek ezután.

(8) Oltalmazás a tenger hullámainál való félelemtől. Délen élő ötezer-nyi kereskedő fogott két nagy hajót, és beszálltak a nagyobb hajóba, majd a Drágaság szigetére kormányozták. Az egyik hajót drágasággal töltötték meg, aztán továbbmentek a Legkiválóbb szantálfa szigetére. A másik hajót a legkiválóbb szantállal töltötték meg. Ezután vissza akartak térni az országukba, de a tengeri vagyonőrök megharagudtak rájuk, és nagy szelet keltettek, ami messzire sodorta őket. A tenger sok, különböző színt váltott és végül egy hatalmas hullámot keltett, és mielőtt odaért hozzájuk, a kereskedők Brahmához, Visnuhoz, Sivához, a Holdhoz, a Naphoz, Kuberához és a többi istenhez imádkoztak, de azok nem segítettek. Ekkor a hajó kötele elszakadt, és a drágasággal és szantállal töltött hajókat elvesztették. A nagy hajó már majdnem elsüllyedt, de egy velük tartó buddhista hívő⁷ ekkor Tārāra gondolt, s amikor a tíz szótagú mantrát világosan recitálta, azon nyomban segítő szél támadt, s a hajó visszatért. Éjjel, amikor Dzambu szigetére értek, a drágasággal és szantállal töltött hajót is odasodorta a szél.

(9) Oltalmazás a húsevőtől⁸ való félelemtől. Egy keleten lévő templomban csak szendapa srávakák⁹ tartózkodtak, akik minden éjjel a templomon kívülre mentek sétálni. Ezek a szerzetesek aztán sorban egymás után meghaltak, a templom közössége egyre csökkent, ekkor egyik éjjel egy novícius is kiment (549.) sétálni. Egy fekete színű, nagyon csúnya, vicsorgó agyaráú húsevő tűnt elő, majd amikor megfogta őt, akkor ő [a novícius] a mahájána-hívőkre gondolt, akik hisznek a nyolc félelemtől oltalmazó Tārāban, s így szólította: – *Óh, Tārā!* – Ő ekkor kardot tartó fekete istennőként jelent meg, s amikor a húsevőt megfenyegette, az a novíciusnak fogadkozott, majd a föld alól egy igazgyönggyel teli vasvázát hozott elő, és neki adta. Ezt követően a templomban az ártalmak befejeződtek.

(10) Oltalmazás a leprától való félelemtől. Kulakṣitra országban karmikus okok miatt egy bráhmín leprás lett, majd itt és ott egyik ember a másikat fertőzte meg, s ötszáz bráhmín lett nagyon súlyos leprás tőle. Azért, hogy a rokonain és az orvosokon kívül senki se érintkezzen vele, a bráhmint a tiszta dolgaitól elvezették és a maradék életéért, és alamizsnáért koldult.

⁷ *dge bsnjen* (sz. *upāsaka*), buddhista világi hívő, aki ugyan világi életet él, de nyolc fogadalmat megtart: nem öl, nem lop, nem létesít helytelen szexuális kapcsolatot, nem beszél ártó szándékkal, nem használ mámorító szereket, nem eszik rossz időpontban, nem használ érzéki tárgyakat, nem veszi körül luxus-környezet.

⁸ *sha za* (sz. *piśāca*), gonosz, emberhúst evő démonok, akik a rákszaszák osztályába tartoznak.

⁹ A srávaka-buddhisták egy szektája.

Majd az úton a nemes Tārā úrnő kőszobrát meglátva, hit ébredt benne, és mivel ötszáz bráhmín imádkozott hozzá, ezért Tārā kezéből gyógyító folyadék eredt, azt magára kente és a lepra elmúlt. Azt mondják, a teste a legkiválóbb isteni testhez hasonló szépségű lett.

(11) Oltalmazás Indra követői okozta ártalmaktól való félelemtől.

Amikor Indra volt a keleti terület őrzője, s követői, az illatevő szellemek nagyon durvák voltak, hirtelen és könnyen elvágták a dharma előtt az utat. Ettől oltalmazó történet pedig: Mathurá¹⁰ országbeli erdőben ötszáz medítáló srávaka szerzetes volt. A szerzetesek szilárdan gyakorolták a dharmát. Egyszer csak megjelentek Indra követői. Némely bráhmín, némely nő, (550.) némely pedig szerzetes alakjában közeledett. Mászor jaksa formában, haragvó oroszlán, elefánt, [nyolclábú és több fejű] sarabha és a többi lehetséges, sok félelmetes arccal jelentek meg. Megint mászor fenyegető mudrát, mászor pedig dicsérőt és a többit (mutattak – a ford.), ezekkel megtévesztették a szerzeteseket. Egyes szerzetesek nem emlékeztek, egyesek megőrültek, egyesek pedig elvesztették teljes memóriájukat és csak énekkel és táncsal töltötték idejüket. Akkor az egyik szerzetes felismerte mi folyik ott, és ezt gondolta: – „Tārā istennő a félelmeiktől megoltalmaz”, így mondják, ő segíthet. – Majd ezt írta egy fadarabra, és felakasztotta az egyik fára: – Ez az erdő Tārā istennőé. – S azok a félelmetesek hirtelen valamennyien eltűntek, s ők pedig Tārā istennőt tisztelve a mahájána útjára léptek.

(12) Oltalmazás a szegénységtől való félelemtől. Egy nagyon szegény, elkínzott bráhmín az útkereszteződésben levő Tārā kőszobra előtt saját szenvedése történetét mesélte, s az istenség egy közeli sztúpa földjére mutatott: – Ha ezt kikaparod, kinccsé fog válni! – Így szólt. Ő kikaparta, s igazgyönggyel teli aranyvázhoz és különböző drágaságokkal teli ezüstvázához és ehhez hasonló sok értékes dologhoz jutott, és hét generáción keresztül a szenvedéssel teli szegénységet nem ismerte. Így mondják. Mászor, amikor egy szegény földműves Tārā úrnőt a nevében szólította, és imádkozott hozzá, egy levélruhás nő jelent meg előtte. – Keletre fogsz menni! – jövendölte. Ő pedig elment keletre, és egyszer, amikor a homokban aludt, (551.) egy csengő hangját hallotta, és felébredt. Egy zöld ló csengődíszét vette észre, s a ló ott kaparni kezdte a homokot, majd egy szempillantás alatt eltűnt. Ő pedig a ló patanyomát kiásta, s először egy ezüst ajtó, aztán egy arany, egy kristály, egy lapis lazuli és a többi hét drágaságból keletkezett ajtók sorban nyíltak ki előtte. Ott egy földalatti országban sok nāga és félisten urává vált, élvezte a (valóra vált – a ford.) sok örömteli kívánságát, s amikor egyszer a földalatti barlang ajtajából a saját országába visszatért, akkorra már három királyi generáció múlt el. Így mondják.

¹⁰ *bcom brlag* (sz. *Mathurā*). Egy város a mai Agra közelében, Buddha idejében szellemi és kereskedelmi központ volt.

(13) Oltalmazás a kedves barátától való elválás félelmétől. Volt egyszer egy bráhmin, akinek nagyon sok barátja, és nagy vagyona volt. Egy nap nagy, ragályos betegség (váltóláz) ütött fel a lakhelyén, s fia, felesége, fivére családja, felesége családja és a nagybátyjai valamennyien meghaltak, ezért nagy szomorúság telepedett rá. Majd elment Váránasziba, a buddhista upászakák rendezte Tārā imafesztivál helyére, s ott hallott Tārā nagyságáról. Neki egy teli marék virágot hintett szét és imádkozott (hozzá – a ford.). Amikor visszaérkezett, Dzajacandra¹¹ király lányát feleségül vette és annak a földnek a kormányzójává lett. Száznegyven Tārā templomot építtetett, s ott mindenhol nagy buddhista tanfesztivált rendezett.

(14) Oltalmazás a királyi büntetés félelmétől. Ajodja nevű országban élt egy gazda, aki nagyon életerős és vagyonos volt. Egyszer valami miatt az ország királya erre a gazdára megharagudott, és hibát keresett benne: „Ő (a gazda – a ford.), miután a király sok emberét becsapta és félrevezette, Tiráhutiba szökött.” Amikor Cipárnaruba érkezett, ott Ajodja király négy (552.) legerősebb embere elfogta és megkötözte, majd Ajodja elé vezette. Ekkor a gazda Tārā úrnőre gondolt és imádkozott hozzá, s az ő isteni áldása által lábát a küszöbre téve az arannyá változott. S bár börtönbe zárták, ott igazgyöngyeső hullott, s amikor karóba akarták húzni, a fa virágokkal és gyümölcsökkel teli élő mangófává változott. A király és a többiek valamennyien csodálkoztak. Ha ez ilyen nagyon szerencsés, akkor hogyan lehet büntetéssel sújtani? – kérdezték, majd a király kinevezte miniszternek.

(15) Oltalmazás a mennykőszújtás félelmétől. Bhamgala országban egy upászaka dolgozott a földjén, amikor feltűnt előtte az úton egy jaksa istenkép, melyre az upászaka rálépett. Emiatt megharagudott az ártó szellem, és még aznap este az upászaka házába az égből huszonegy mennykő csapódott be. A gazda alighogy árja Tārāra gondolt, a mennykő tűznyelve virággá változott, és sem az upászaka fiában, sem a feleségében, sem a vagyonában nem tett kárt. A mennykővek a házban maradtak, és ő mind a huszonegyet az ötszáz tantrikus mesternek adta, és e hasznos tette miatt egy mágikus szintet ért el, azt mondják.

(16) Oltalmazás az életcélok elvesztése félelmétől. Egy gazda vagyonával egy másik országba indult. A királytól földet akart kérni, addig saját vagyonát a barátjára bízta, ő maga pedig tengerre szállt egy nagy hajóval. Sok éven át a tengeren levő szigetekre utazgatott, de igazán nagy vagyont nem tudott gyűjteni. Egyszer véletlenül a szél elsodorta és egy Malakha nevű szigetre ért. (553.) A szigeten annyi korall és a legkiválóbb szantálfa volt,

¹¹ Tāranātha *rgya gar chos 'byung*-ja „India vallástörténete” szerint a korábban említett Haricandra király dēd-unokaöccse volt, akiről azt mondják, hogy elérte a szívárvány-test állapotát. Az 5–6. században élt.

amennyit csak akart, ezért ezekből jó sokat összeszedett és megtöltötte vele a hajóját, majd visszaindult hazájába. Az úton Magara Maccsi nevű halfélék családjába tartozó krokodillal találkozott, aki vasorrával meglékelte a hajót. A gazdát a hajó deszkadarabjába kapaszkodva sodorták a hullámok, és így ért el Dzambu szigetére. A barátját újra megkereste, de őt felfalta egy tigris az úton, így halt meg. Mivel nem érte el egyik célját sem, nagyon szenvedett. Szíve szomorúsága idején egy barátja ösztönzésére Tārāban való hit ébredt benne és imádkozott hozzá, ezért álmában megjelent neki – *Menj a Szindhu¹² folyó partjára, és a vágyott céljaidat el fogod érni!* – így szólt, s a gazda nagyon boldog lett. A Szindhu folyóból visszakapta a tengerben elsüllyedt hajónyi vagyonát. Aztán a meghalt barátja földjére ment, kikaparta a földet és a rábízott saját vagyona is előtűnt. Ezután visszatért a saját országába, és mivel a sok legkiválóbb szantálfa törzsét a királynak ajándékozta, a király cserébe az őt legkiválóbb várost adta neki.

Máskor Nāgārjuna¹³ mester engedélyezte [Tārā] gyakorlatát, s Candragomint a folyótól való félelmetől kétszer védte meg. Mindentudó gurut (Sarvajñamitra) a tűztől való félelemtől óvta meg, s Öntermészet nélküli nemes upászakát (Asvabhāva) a mérges kígyótól való félelemtől védte meg, s a tanárnak a Szilárd Bölcsesség nevet adta, és a többi nagyon sok csodálatos történetet mondták.

Egy bódhgajái szendapa srávaka nyáron *rgyu 'grul*-ba ment, a Nairanydzána folyó, vagy helyi nevén, ahogy mindenki ismeri, a Phalgu vize hirtelen megemelkedett, s a gátat átlépve a víz őt elsodorta. Ekkor azt gondolta, hogy a mahájána-követőknek van egy Tārā nevű védelmező istennőjük, aki a víztől való félelemtől is (554.) megvéd. Ekkor Tārāt szólította, s Bódhgajában, a balkonon levő fa Tārā szobor odament, ahol a férfi volt. – *Te sohasem gondoltál rám, most miért hívsz?* – kérdezte. A vízből a férfi egyedül jött ki, a szobor pedig „Folyó-Tārā” néven lett híres.

Máskor Bódhgajában egy öreg nő Tārā templomot építtetett, amelynek a bejárata fordított irányban volt, s mikor elkészült, a mahābodhi-fának hátat mutatott. – *Ez nem jó.* – gondolta, és nagyon csalódott lett, de a szobor így szólt: – *Ha nem vagy boldog, akkor a mahābodhifa felé fogok fordulni.* – mondta. Majd a templom ajtaja és a szobor, mindkettő megfordult a mahābodhi-fa felé. Ez az „Arcát megfordító Tārā” néven lett ismertté.

¹² A mai Indus folyó régebbi neve.

¹³ *klu sgrub*, (sz. Nāgārjuna). Egy nagy mahásziddha, akit Saraha (vagy más néven Rāhula) tanított. Gyakran összekeverik a nagy mādhyamika tanítóval, akit ugyanígy *klu sgrub*-nak, s aki az 1–2. században élt. A tantrikus Nāgārjuna viszont a 6. században élt.

Dharmapāla¹⁴ király idején, Bódhgajá északkeleti részén a szerzetesek vizet adó forrása mellett volt egy Tārā kőszobor. Akkor a szinghalai szendapa srávakák sok tantrikus szöveget elégettek, találtak egy nagy ezüst Heruka szobrot, melyet szintén leromboltak, s Szangye Pal Jese mester tanításának is nagyon ártottak. Ekkor a szingha szigeti srávakákat a király nagyon megbüntette. Egy szendapa szerzetes odament Tārā szobra elé. – *Védj meg engem a király büntetésétől!* – így imádkozott. – *Te a korábbi időkben nem is gondoltál rám, most engem hívsz.* – mondta [a szobor]. – *Menj abba vízbe!* – S az említett vizet adó forrás, bár nagyon kicsi volt, abba mégis belefért az egész teste, s a király emberei ugyan keresték, de nem találták meg. Amikor leszállt az éj, messze Kelet-Indiába ment. A fesztivál idején az emelet alatti ajtó zárva volt, (555.) de a szinghalai szerzetes szavára az ajtó kinyílt. Ennek a király is megörült, s a sok tárgyat [amit bent találtak], neki adta.

Rje btsun sgrol ma'i ngom tshar gyi rnam par thar pa cung zad gтам du bya ba dad pa'i sa bon ces bya ba zhugs so

[...] shar phyogs bham ga lar¹⁵ rgyal po ha ri tsandra 'khor stong dang bcas¹⁶ bzung¹⁷ 'brug¹⁸ gi sku grub¹⁹ pa dang| o ti bi rar²⁰ rgyal po munyda zhes bya ba 'khor stong dang bcas pa rig pa 'dzin pa'i gnas thob pa dang| nub phyogs mal lar²¹ [545.] rgyal po bho dza de va zhes bya ba 'khor stong dang bcas pa mi snang bar gyur pa dang| lho phyogs ko ngku nar rgyal po ha ri bha dra 'khor dpag tu med pa dang bcas te ril bu'i dngos grub grub²² la sogs lo brgya'am nyis brgya tsam gyi bar du skye bo 'bum phrag lhag gcig gis dngos grub thob| 'on kyang rtag tu gsang ba bsrung ba'i phyir dngos grub ma thob bar du gzhan sum²³ kyang sngags kyi (17) sbyad pa spyod pa yin par mi shes skad| de dag gi tshe rje btsun ma 'phags ma sgrol ma nyid kyi thugs rjes ma sgrub²⁴

¹⁴ Bhamgala király, a Pāla-dinasztia egyik király, Dharmapāla 770-810-ig élt.

¹⁵ bha ga lar

¹⁶ bcas pa

¹⁷ zung

¹⁸ 'jug

¹⁹ 'grub

²⁰ otibishar

²¹ ma la bar

²² pa

²³ sus

²⁴ bsgrubs

par yang zhal bstan cing| rjes su bzung²⁵ ba'i lo rgyus gsung bgros las
 'byung ba mdo tsam zhig bsnyad na| ²⁶dpal dus kyi 'khor lo'i 'grel chen
 kyi mdor bsdu dang po las| dgri dang seng ge glang chen dbang po
 med dang lto 'grom'i bdag dang chom rkun zhags pas 'chi da| chu gter
 'khrugs dang sha za 'chi ba'i 'jigs byed nod dang shig²⁷ skyed mos tshal
 du gnyed.kyis log pa na| dgra'i dmag tshogs go mtshon thogs pa stong
 tsam gyis bskor bas| skyabs gzhan med de| sgrol ma zhes bya ba 'jigs pa
 bcu drug las skyob pa zhig yod ces thos te| de kho na la skyabs su 'gro'o
 bsams pas sgrol ma'i mtshan nas bos shing| skad phyung bas skad cig
 de nyid la rje btsun ma mdun gyi nam mkhar byon (18) te| zhabs kyi
 'og nas rlung drag po yos²⁸ nas dmag rnam phyogs bcur khyer nas
 rang gi yul du slebs skad| seng ge'i 'jigs pa las bskyabs²⁹ pa ni| shing
 thun³⁰ zhig nags tshal du song ba las [546.] seng ge mo bkres pa dang
 'prad nas za bar brtsams te khar thogs nas rang gi tshang dang nye bar
 song| der 'jigs shing skrag pas sgrol ma la gsol ba btab pas| mdun du
 bud med shing lo'i gos can zhig byung nas seng ge mo'i kha nas de
 blangs te| grong khyer gyi tshong 'dus su bzhag go| glang po che'i 'jigs
 pa las bskyabs³¹ pa ni| yul gyi bu mo lo bcu (19) gnyis lon pa cig³² me
 tog 'thu par³³ nags gse btu³⁴ song ba na| khu ni zhes bya ba glang po
 che gtum po dang 'phrad de| des sna shal gyis bcings| mche bas³⁵ bsnun
 bar³⁶ brtsams pa na| sgrol ma'i mtshan dran par byas shing snying
 thag pa nas gsol ba btab pas glang po che dbang du gyur te| rdo'i stegs
 mthon po³⁷ bzhag ste sna shal gyis phyag byas shing| yang blangs nas
 grong khyer gyi tshong 'dus kyi gnas su yang de bzhin du byas so| de
 nas 'dun khang dang lha khang dang| rgyal po'i pho brang gi sgor yang
 de ltar du byas pas bu mo 'di ni bsod nams dang ldan pa zhig go zhes
 rgyal po'i btsun mor gyur to| me'i 'jigs pa las bskyabs³⁸ pa ni| sha 'khon

²⁵ gzung

²⁶ itt még szerepel a következő pár sor: dgra'i 'jig pa las skyabs pa ni| o ti bi shar
 rgyal rigs zhig skyed mos thal du gnyid kyis log pa na|

²⁷ zhig

²⁸ g.yos

²⁹ skyabs

³⁰ 'thun

³¹ skyabs

³² zhig

³³ bar

³⁴ seb tu

³⁵ ba

³⁶ par

³⁷ po la

³⁸ skyabs

chags pa'i khyim (20) tshang cig nub mo khang pa la dgra yis me btang
 bas 'bros bar³⁹ brtsams pa las ma thar ba'i tshel kye sgrol ma kye ma ho
 sgrol ma zhes mtshan nas brjod pas| khyim gyi steng du sbrin⁴⁰ shin tu
 sngo zhing mdzos⁴¹ pa zhig byung stel| char gyi rgyun gnya' shing tsam
 khyim kho na la 'babs pas me shi'o| dug sbrul gyi 'jigs pa las bskyabs pa
 ni| grong khyer gyi smad 'tshong ma zhig| dus lan cig mu tig gi do shal
 lnga brgya sbyin pa'i tshong dpon zhig rnyed do| nam phyed kyi dus
 na tshong dpon gyi khyim du 'gro bar 'dod pas rang gi⁴² khyim nas
 song stel| lam du shing shi ri sha'i yal ga zhig la 'jus pa na shing la 'khril
 ba'i sbrul gdug pas lus la 'khyil zhing⁴³ zin pa'i tshel rje btsun ma sgrol
 ma dran [547.] par byas ba tsam gyis dug (21) sbrul de nyid me tog gi
 phreng bar gyur nas| zhag bdun gyi bar du lus la gnas par gyur to| de
 nas sbrul de nyid dkar po dug dang bral bar gyur nas chu bor zhugs so
 zhes grags so| chom rkun gyi 'jigs pa las bskyabs pa ni| gu dza⁴⁴ ra tha'i
 yul gyi nang tshan| bha ru ka tstsha zhes bya bar tshon⁴⁵ dpon shin tu
 longs spyod che ba zhig yod pa| ma ru'i yul du rnga mo⁴⁶ stong tsam
 dang| khyu mchog lnga brgya tsam gyi⁴⁷ khal bkal te song ba las| lam
 khar chom rkun stong tsam gnas ba'i⁴⁸ 'brog dgon par phyin pas| sdon⁴⁹
 du song ba'i tshong pa thams cad bsad pa'i sha khrag rus pas phyogs
 thams cad khyab| tshong pa brgya stong ni gsal shing la btsugs| chom
 rkun de rnams mi'i sha yang za ba (22) srin po lta bur⁵⁰ yod pas tshong
 dpon de shin tu 'jigs nas| mgon skyabs gzhan med pas sgrol ma la gsol
 ba btab pa na| sgrol ma'i sbul ba⁵¹ dba' bo⁵² go mtshon thogs pa'i dmag
 dpag tu med pa byung stel| chom rkun de rnams rgyang ring du bskrad
 cing shi bsad ni med do| da⁵³ ltar chom rkun rnams khyer⁵⁴ ba'i shul du

³⁹ par⁴⁰ sprin⁴¹ mdzes⁴² gis⁴³ shing⁴⁴ dzi⁴⁵ tshong⁴⁶ mong⁴⁷ gyis⁴⁸ pa'i⁴⁹ sngon⁵⁰ bu⁵¹ sprul pa⁵² dpa' bo⁵³ de⁵⁴ byer

tshong ba⁵⁵ de nyid bde bar phyin nas slar yang bha ru ka tsatshar⁵⁶
 slebs so⁵⁷ | btson ra las bskyabs pa ni | rkun po'i dpon zhig gis rgyal po'i
 bang mdzod kyi khyim phug ste song pa⁵⁸ na | chang gi bum pa zhig
 rnyed de | de 'thungs pas de nyid du myos shing gnyid du song pas⁵⁹ |
 rgyal po'i mi rnams kyis rig ste bzung nas btson dong du bcug | zhags
 pas bcings | sdug (23) bsngal sna tshogs ba⁶⁰ myong pa ni⁶¹ | gzhan mgon
 skyabs med de | sgrol ma la gsol ba btab pas 'dab chags kha dog sna
 lnga pa zhig nam mkha' nas babs te byung nas zhags pa rnams kyang
 bkroll | btson khang gi sgo yang rang bye bar gyur te ci bder thar nas
 rang yul du phyin pa na | rmi lam du bud med rgyan thabs⁶² cad kyis
 brgyan pa zhig byung [548.] ste | gal te khyed nga yi⁶³ drin dran na |
 khyed cag 'khor dang bcas pa rkun po'i las sbongs⁶⁴ shig | ces gsungs⁶⁵
 bas rkun po de nyid 'bor⁶⁶ lnga brgya dang bcas pas chom rkun gyi las
 sbangs⁶⁷ nas dge ba rgya chen po byed pa byung ngo | rgya mtsho'i
 rlabs kyi 'jigs pa las bskyabs pa ni | lho phyogs (24) kyi lam du zhugs
 pa'i tshong pa lnga stong tsam zhig gru po⁶⁸ che⁶⁹ bzung ste gzings
 chen po zhugs nas | rin po che'i gling du phyin te | gru gcig ni rin po
 ches khyengs⁷⁰ par byas so | yang de nas song ba na tsan dan sa mchog
 gi gling dang 'phrad de | gru gnyis pa tsan dan sa mchog gis gang bar
 byas so | de nas yul du 'ong bar 'dod pa la | rgya mtsho'i nor dbag rnams
 khros te rlung chen po btang bas thag ring du khyer te | rgya mtsho
 kha dog mi gcig pa mang po brgal ba'i mthar rba klod⁷¹ drag tu 'khrugs
 pa zhig tu slebs⁷² | de gong du tshong pa rnams kyis tshangs pa | khyab

⁵⁵ pa

⁵⁶ tstshar

⁵⁷ sleb po

⁵⁸ ba

⁵⁹ ba

⁶⁰ pa

⁶¹ na

⁶² thams

⁶³ ra'i

⁶⁴ spongs

⁶⁵ byung

⁶⁶ 'khor

⁶⁷ spangs

⁶⁸ bo

⁶⁹ che gsum

⁷⁰ khengs

⁷¹ kong

⁷² sleb

'jug| dbang gyug⁷³| zla ba| nyi ma| ku be ra la sogs pa rnams la nyin
 mtshan du gsol ba 'debs kyang ma phan la| der gru'i thag pa chad de
 rin (25) po che dang tsan dan gyi gru yang stor| gru bo che yang nub la
 khad pa na| de na sangs rgyas pa'i dge ba⁷⁴ snyen⁷⁵ cig⁷⁶ yod bas⁷⁷ sgrol
 ma dran pas yi ge bcu pa'i sngags skad gsangs mthon pos bzlas pas| de
 ma thag tu mthun pa'i rlung byung stel| gru tshur log nam⁷⁸ nub cig⁷⁹
 la dzam bu'i gling du slebs⁸⁰ pa na| rin po che dang tsan dan gyi gru
 yang rlung gis tshang⁸¹ bdas te mnyam du 'dzom mo| sha za'i 'jigs pa
 las bskyabs pa ni| shar phyogs kyi gtsug lag khang zhig tu nyan thos
 sen dhe pa⁸² kho na gnas pa zhig yin pa las| der dus lan cig nub mo res
 kyi gtsug lag khang gi phyi rol sa la 'chag tu song ba'i dge slong re re
 shi nas gtsug lag khang de nyid kyi tshogs pa (26) 'grib par gyur pa⁸³
 las| nub cig dge tshul zhig 'chag [549.] sar song bas| sha za mdog nag⁸⁴
 cing mi sdug pa mche ba gtsigs pa cig⁸⁵ byung nas mgo bo nas bzung
 ba na| theg chen pa rnams la sgrol ma zhes bya ba 'jig⁸⁶ pa brgyad las
 skyob pa zhig⁸⁷ yod ces zer gyi| de la skyabs su 'gro 'o nyam⁸⁸ zhes
 mtshan nas bos so| der lha mo nag mo ral gri thogs pa zhig byung nas
 sha za de la bsdigs⁸⁹ pa na| sha za des dge tshul la bzod par gsol te sa
 'og nas lcags kyi bum pa mu tig gis gang ba zhig phyung nas byin nol
 de phyin chad gtsug lag khang der gnod pa de rgyun chad do| mdze
 nad kyi 'jigs pa las skyabs pa ni| yul ku la kre (27) trar⁹⁰ las kyi dbang
 gis bram ze'i slob dpon zhig la mdze nad kyis thebs nas| der phan
 tshun gcig⁹¹ 'gos te bram ze lnga brgya mdze nad drag pos zin par

⁷³ phyug⁷⁴ ba – nem szerepel⁷⁵ bsnyen⁷⁶ gcig⁷⁷ nas⁷⁸ nas⁷⁹ gcig⁸⁰ sleb⁸¹ tshur⁸² sen dha pa⁸³ ba⁸⁴ ngam nag⁸⁵ gcig⁸⁶ 'jigs⁸⁷ cig⁸⁸ snyam nas sgrol ma⁸⁹ sdigs⁹⁰ ku ma rkshe (27) trar⁹¹ ba gcig

gyur| nye du dang sman pa rnam kyis kyang por zheng⁹²| bram ze⁹³
 gtsang sbra'i chos las nyams te lhag mas 'tsho zhing slong mor⁹⁴ spyod
 pa las| lam khar⁹⁵ rje btsun ma 'phags ma sgrol ma'i rdo sku cig⁹⁶
 mthong bas dad bskyes⁹⁷ te bram ze lnga brgya po rnam kyis gsol ba
 btab pas| sgrol ma'i phyag nas rtsi sman gyi rgyun byung ba la khrus
 byas pa tsam gyis mdze nad de nyid du zhi| lha'i lus ltar mchog tu
 mdzes pa'i khus⁹⁸ su gyur skad| dbang po'i pho nya'i⁹⁹ 'tshe ba las
 skyabs¹⁰⁰ pa ni| de la dbang (28) po ni shar phyogs kyi phyogs skyong
 yin la| de'i pho nya ba ni dri za¹⁰¹ gdon yi¹⁰² shin tu rtsub cing rgyug
 sla¹⁰³ ba chos la bar du gcod pa che ba zhig yin yo| de las bskyabs pa'i
 gtam ni| yul bcom las kyi¹⁰⁴ nags tshal zhig na nyan thos kyi dge slong
 bsam gtan pa lnga brgya yod do¹⁰⁵| de rnam dge ba'i chos la brtson par
 gnas pa la¹⁰⁶ dus nam zhig na dbang po'i pho nya ba byung ste kha cig
 ni bram zel| kha cig ni bud med [550.] kha cig ni dge slong gi gzugs
 brnyan can dang| res 'ga' gnod sbyin gyi rnam pa drag po seng ge dang|
 glang po dang| sha ra bha la sogs pa 'jigs su rung pa'i¹⁰⁷ gdon¹⁰⁸ can
 mang po byung stel| res (29) 'ga' ni sdigs pa dang| res 'ga' ni bstod pa la
 sogs pas 'drid¹⁰⁹ par byed pa na| dge slong kha cig ni dran med du song|
 kha cig ni smyo| kha cig ni yid gzhan du 'gyur te glu dang gar kho nas
 dus 'da' bar byas so| der dge slong zhig gis 'byung po¹¹⁰ 'bar chad kyis
 gcos¹¹¹ par shes nas| lha mo sgrol ma zhes bya ba 'jigs pa thams cad las
 skyob po¹¹² zhes grags pas 'di la phan par 'gyur ro snyam stel| nags

⁹² kyang bor zhing

⁹³ ze'i

⁹⁴ mo la

⁹⁵ gar

⁹⁶ gcig

⁹⁷ dad pa skyes

⁹⁸ lus

⁹⁹ ba'i

¹⁰⁰ bskyabs

¹⁰¹ za'i

¹⁰² yin

¹⁰³ bla

¹⁰⁴ bcom brlag gi

¹⁰⁵ de

¹⁰⁶ las

¹⁰⁷ ba'i

¹⁰⁸ gdong

¹⁰⁹ 'brid

¹¹⁰ po'i

¹¹¹ gtses

¹¹² bo

tshal 'di ni lha mo sgrol ma'i yin no zhes bris nas shing la btags so| de
 tsam gyis 'jigs pa de nyid rang zhir¹¹³ gyur tel| de thams cad lha mo
 sgrol ma la mos pas theg pa chen po la zhugs so| dbul ba'i 'jigs pa las
 bskyabs pa ni| bram ze shin tu dbul (30) ba zhig nyam¹¹⁴ thag pas| lam
 srang zhig na sgrol ma'i rdo sku zhig 'dug pa la rang gi sdug bsngal
 byung tshul gyi gtam rnams zhus pas| mchod rten zhig dang nye ba'i
 sa phyogs shig¹¹⁵ bstan tel| 'di brkos na gter rnyed par 'gyur ro zhes
 gsungs la| des kyang brkos¹¹⁶ bas gser gyi bum pa mu tig gis gang ba
 dang| dngul gyi bum pa rin po che sna tshogs kyis gang ba la sogs pa
 rmang¹¹⁷ du rnyed nas bdun rgyud kyi bar du dbul ba'i sdug bsngal
 bas¹¹⁸ la skad| yang zhing pa dbul bo¹¹⁹ zhig gis rje btsun ma sgrol ma'i
 mtshan nas brjod cing gsol ba btab pas| bud med shing lo'i gos can
 cig¹²⁰ byung nas| shar phyogs su songs shig ces lung bstan| des kyang
 shar phyogs su song ste bye ma'i steng zhig tu nyal ba na| [551.] dril
 bu'i (31) sgra grags bas¹²¹ gnyid sad| der rta ljang gu¹²² dril bu'i rgyan
 can zhig rmig bas¹²³ bye ma rko zhing 'dug gol| de nas rta de yud tsam
 gyis gzhan zhig tu song bas rta'i rmig pa'i shul de brkos pas¹²⁴ dang por
 dngul kyi sgo| de nas gser dang| shel dang| bai dū rya la¹²⁵ sogs pa'i rin
 po che sna bdun gyi sgo rnams byung ba rim pas phye¹²⁶ stel| sa'og gi
 yul zhig tu klu dang lha ma yin mang po'i gtso bor gyur nas 'dod yon
 gyi dga' ba du ma nyams su myangs te¹²⁷ lan cig sa'i bu ga'i sgo nas
 rang gi yul du 'ongs pas| de¹²⁸ bar du rgyal po rabs gsum 'das 'dug zer
 rol| gnyen dang bral ba'i 'jigs pa las bskyabs pa ni| bram ze (32) zhig
 nyen mang zhing nor che bar yod pa las| ¹²⁹zhig na mings¹³⁰ chen po

¹¹³ zhi bar¹¹⁴ nyams¹¹⁵ zhig¹¹⁶ bskos¹¹⁷ mang¹¹⁸ bsal¹¹⁹ po¹²⁰ cing – nem szerepel¹²¹ pas¹²² khu¹²³ pas¹²⁴ des bskos-pas¹²⁵ bai du rya la¹²⁶ bye¹²⁷ myong ste¹²⁸ de¹²⁹ nam¹³⁰ mi ngas

byung bas bu dang| chung ma dang| spun zla dang¹³¹| skud po dang¹³²|
 zhang po sogs thams cad shi ste yid mya ngan gyis non nas vā ra nā
 sīr¹³³ 'ongs so| de nas¹³⁴ sangs rgyas pa'i dge bsnen rnams sgrol ma'i
 dus ston chen po byed pa'i sar phyin pas sgrol ma'i che ba thos¹³⁵ nas
 me tog snyim pa gang gtor te gsol ba btab| phyir 'ongs pa na rgyal po
 dze la¹³⁶ tsandra'i bu mo bag mar thob ste sa'i dbang phyug tu gyur|
 des sgrol ma'i lha khang brgya rtsa¹³⁷ brgyan bzhengs shing| thams
 cad du sangs rgyas pa'i dus ston chen po yang btsugs so| rgyal po'i
¹³⁸'jigs pa las skyabs pa ni| yul a yonggya¹³⁹ zhes¹⁴⁰ par khyim bdag
 dbang thang dang longs spyod che ba zhig yod pa| dus lan cig rkyen
 'ga' zhig gis yul gyi rgyal po des khyim bdag de la mi dga' bar gyur te
 bsnad 'tshol ba la zhugs pa na| des kyang rgyal po'i mi mang po brid
 nas khrid de ti rā hu tir song ngo| dus gzhan zhig na| de¹⁴¹ yul¹⁴² tsi pā
 rna ru phyin pas| a yo dhyā'i gyal pos gyad mi [552.] bzhi btang ste
 khyim bdag de bcings nas a yo dhyā ru¹⁴³ khrid de¹⁴⁴| des rje btsun ma
 sgrol ma dran bzhin du gsol ba btab pas| lha'i byin rlabs kyis khyim
 bdag de'i rkang pa sgo them la bzhag pas gser du gyur ba dang| btson
 khang du bcug pas der mu tig gi do shal gyi char babs pa dang| gsal
 shing la bskyon par gzas¹⁴⁵ pa na| gsal shing de a mra'i shing sdong (34)
 me tog dang 'bras bus brgyan par song bas rgyal po la sogs pa thams
 cad ya mtshan skyes tel 'di ni ches bsod nam¹⁴⁶ dang ldan pa cig na|
 chad pas bcad par ga la 'os zhes byas nas rgyal po'i blon po'i sa la bzhag
 gol rdo rje lhung ba'i 'jigs pa las bskyabs pa ni| bham ga la'i yul na dge
 bnyen¹⁴⁷ zhig zhing las kyi mtha' la blta zhing song ba las lam kha na

¹³¹ dang – nem szerepel

¹³² dang – nem szerepel

¹³³ va ra na sir

¹³⁴ de na

¹³⁵ pas

¹³⁶ dza ya

¹³⁷ brgyad

¹³⁸ chad pa'i – itt szerepel még

¹³⁹ a yodhya (33)

¹⁴⁰ ces

¹⁴¹ des

¹⁴² tsam

¹⁴³ du

¹⁴⁴ do

¹⁴⁵ bzas

¹⁴⁶ dang ldan pa zhig na

¹⁴⁷ bsnen

gnod¹⁴⁸ sbyin gyi lha rten zhig yod pa la| ¹⁴⁹dge bsnyen rang nyid bu
dang chung (35) ma nor rdzas sogs gang la yang gnod ba¹⁵⁰ med| gnam
lcags rnams kyang khyim du lus te| de thams cad rig sngags 'chang ba
lnga brgya tsam la byin pas de rnams kyi grub pa'i rdzas la nye bar
mkho bar byung skad do¹⁵¹| don nyams pa'i 'jigs pa las bskyabs pa ni|
khyim bdag cig¹⁵² tshong zong thogs te yul gzhan du song| rgyal po las
sa gzhi blang bar 'dod der¹⁵³ rang gi nor rnams grogs la bcol| rang nyid
rgya mtshor gru bo cher zhugs so| lo mang por rgya mtsho'i gling
rnams su phyin pa la longs spyod kyi khyad par gang yang ma 'grub¹⁵⁴
cing| lan cig ste sa bdag¹⁵⁵ gis gru rlung gis bdas te ma la kha zhes bya
ba'i gling der slebs [553.] so¹⁵⁶| gling de na byu ru dang tsan dan sa
mchog ci bder blang du yod pas mang du blangs te¹⁵⁷ gru gang bar byas
nas 'ongs so| lam du mgar¹⁵⁸ ma tstchi¹⁵⁹ zhes bya ba'i chu srin nya'i
rigs can gyis sna'i lcag bsnun pas gru zhig| der shing leb (36) la 'jus pas
rlabs kyis bdas te 'dzam bu gling du slebs so¹⁶⁰| slar rang gi grogs po
rtsad bcad pa na| de yang lam du song ba stag gis zos nas shi bar shes|
der don gang yang ma grub pas ngal bas sdug bsngal cing yid mi bde
ba'i tshe grogs shig¹⁶¹ gis bskul nas| sgrol ma 'dad pa bskyed de gsol ba
btab las| rmi lam du khyod chu'o sicddhū'i¹⁶² 'gram du songs shig¹⁶³|
'dod pa'i don rnams 'grub par 'gyur ro| zhes gsung¹⁶⁴ byung bas de
bzhin du byas pas| chu bo sintu'i¹⁶⁵ nang nas sngar gru nang gi nor
rdzas rgya mtshor nub pa thams cad rnyed| de nas grogs po shi ba'i sar

¹⁴⁸ gnon

¹⁴⁹ Itt még szerepel a következő pár sor: dge bsnyen gyis 'goms nas phyin pas gnod
sbyin de khros par nas| nub mo dge bsnyen de rang gi khyims du gnas pa na| nam
mkha' nas gnam lcags 'bar ba nyi shu rtsa gcig khung ste| der 'phags ma sgrol ma
dran pa tsam gyis gnam lcag kyi me lce thams cad me tog tu gyur|

¹⁵⁰ pa

¹⁵¹ do – nem szerepel

¹⁵² zhig

¹⁵³ de

¹⁵⁴ 'gru – itt hibásan szerepel

¹⁵⁵ stes bdag – itt hibásan szerepel

¹⁵⁶ sleb bo

¹⁵⁷ te – itt nem szerepel

¹⁵⁸ ma gang

¹⁵⁹ ma tstshi

¹⁶⁰ bo

¹⁶¹ zhig

¹⁶² chu bo sindhu'i

¹⁶³ song zhig

¹⁶⁴ gsung – nem szerepel

¹⁶⁵ sindhu'i

phyin nas sa zhig pa¹⁶⁶ rkos¹⁶⁷ pa las rang gi nor rdzas bcol ba rnam
 thon| de nas rang yul du phyin te tsanā¹⁶⁸ nas mchog gi sdong du¹⁶⁹ ma
 zhig rgyal po (37) la skyes su phul bas| rgyal pos kyang grong khyer gyi
 mchog lnga byin no| gzhan yang dus phyis slob dpon klu sgrub pa la
 bskul ba dang| tsandra go mī¹⁷⁰ chu'i 'jigs pa las lan gnyis su bskyabs pa
 dang| thams cad mkhyen pa'i bshes gnyen me'i 'jigs pa las bskyabs pa
 dang| dge bsnyen btsun pa ngo bo nyid med pa dug sbrul gyi 'jigs pa
 las bskyabs pa dang| slob dpon blo gros brtan pa la zhal bstan pa sogs
 ya mtshan¹⁷¹ gyi gtam rgyud shin tu mang ngo| yang rdo rje'i gdan du
 gnas pa'i nyan thos sende pa cig¹⁷² dbyar dus rgyu 'grul la¹⁷³ phyin
 bas¹⁷⁴ chu klung nai ra nydzā¹⁷⁵ na'am phal skad du phal gu (38) zhes
 yongs su grags pa de gsar du 'thubs¹⁷⁶ pa la brgal bas rang sa mtshugs¹⁷⁷
 par chus khyer rol der theg chen pa rnam la sgrol ma zhes bya ba
 chu'i 'jigs pa las skyob pa yod [554.] ces grags so snyam nas| sgrol ma
 zhes skad phyung¹⁷⁸ bas rdo rje gdan gyi phyi'i khyams kyi sgrol ma'i
 shing sku zhig yod pa de der dngos su byon nas| khyod nam yang nga
 mi dran par da lta bos pa¹⁷⁹ ci rung zhes gsungs| chu nang nas rang
 thon¹⁸⁰ sku brnyan de la yang chu klung sgrol ma zhes grags so| yang
 lan cig rdo rje gdan du rgan mo zhig¹⁸¹ sgrol ma'i lha khang zhal phyir
 bstan cig¹⁸² bzhengs ba¹⁸³ las| bzhengs zin pa na byang chub chen po la
 rgyab bstan pa 'di ma legs snyam nas rgan mo 'gyod pa las (39) sku
 brnyan nyid kyis gsung byon te| khyod mi dga' na byang chub chen po
 la blta bar bya'o gsungs nas| lha khang gi sgo dang sku brnyan gnyis

¹⁶⁶ pa – nem szerepel

¹⁶⁷ bskos

¹⁶⁸ tsan dan sa

¹⁶⁹ dum

¹⁷⁰ tsandra go mi

¹⁷¹ can

¹⁷² sendha ba gcig

¹⁷³ 'phrul la

¹⁷⁴ pas

¹⁷⁵ ne ranydza

¹⁷⁶ brub

¹⁷⁷ rab ma thugs

¹⁷⁸ phyud – itt hibásan szerepel

¹⁷⁹ da lta ngo bos pa

¹⁸⁰ po

¹⁸¹ gis

¹⁸² zhig

¹⁸³ pa

ka¹⁸⁴ byang chub chen po la sogs par gyur¹⁸⁵ bas zhal 'gyur sgrol ma
 zhes¹⁸⁶ grags so| yang rgyal po dha rma pā la'i dus rdo rje gdan gyi
 byang shar dge slong rnams kyi chu len sa'i chu mig cig¹⁸⁷ gi drung na
 sgrol ma'i rdo sku zhig bzhungs¹⁸⁸ la| de dus siddha¹⁸⁹ la pa'i nyan thos
 sendhe¹⁹⁰ pa rnams kyis sngags kyi rgyud mang po me la bsregs| dngul
 las bsgrubs pa'i he ru ka'i sku 'dra chen po'ang rnyed pa'i phyir ba
 shig¹⁹¹ slob dpon sangs rgyas dpal ye shes kyi chos 'khor la yang gnod
 ba cher byas pas singgha¹⁹² gling pa'i nyan thos (40) rnams la rgyal
 po'i¹⁹³ chu khung shin tu chung du¹⁹⁴ der lus yongs su rdzogs pa shong
 ste rgyal po'i mi rnams kyis btsal bas ma rnyed¹⁹⁵ do| de nas mtshan
 mo bros te rgya gar shar phyogs thag ring por slebs pa na| dus ston gyi
 tshe rdo rje gdan gyi steng khang bya'dabs kyi 'og gi sgo ma phyed
 de¹⁹⁶ [555.] slar yang si ngga la'i dge slong de nyid bkug ste phyengs¹⁹⁷
 sgo rang bye| de la rgyal po yang mgu ste| yo byed¹⁹⁸ du ma yongs su
 bstabs so| [...]

¹⁸⁴ ga

¹⁸⁵ bsgyur

¹⁸⁶ ces

¹⁸⁷ gcig

¹⁸⁸ bzhugs

¹⁸⁹ singgha

¹⁹⁰ sendha

¹⁹¹ bshig

¹⁹² singga

¹⁹³ Itt még szerepel a következő pár sor: chad pa byung| sendha pa'i dge slong zhig
 gis sgrol ma'i sku de'i drung du phyin te| bdag rgyal po'i chad pa'i 'jigs pa las
 bskyab tu gsol zhes gsol ba btab pas| khyod dal ba'i dus nga mi dran par da ltar
 dran nam gsung ste| yang chu khung der zhugs shig gsung| chu 'bab-pa'i

¹⁹⁴ ngu

¹⁹⁵ bsam rnyed

¹⁹⁶ phye ste

¹⁹⁷ phye bas

¹⁹⁸ yo byad

[illegible][illegible][illegible][illegible]

54

[illegible][illegible][illegible]

Irodalom

- Beyer, S.: *The Cult of Tārā: Magic and Ritual in Tibet*. University of California Press, Berkeley – London – Los Angeles 1973.
- Snellgrove, D. L.: *The Hevajra Tantra: A Critical Study*. Volume I-II. Oxford University Press, London 1959.
- Templeman, D.: *The origin of Tara Tantra*. Library of Tibetan Works & Archives, Dharamsala 1981.
- Tāranātha: *rje btsun sgrol ma'i ngom tshar gyi rnam par thar pa cung zad gtam du bya ba dad pa'i sa bon ces bya ba zhugs so* [A hit magja című, Tárá úrnő röviden elmondott csodálatos élettörténete] (1604). A fanyomat magántulajdonban van.
- Tāranātha: *sgrol ma'i rgyud kyi byung khung gsal bar byed pa'i lo rgyus gser gyi phreng ba zhes bya ba* [Az aranyfüzér című, a Tárá-tantra eredetét világossá tevő történet] (1604). *gsung 'bum / rtag brtan phun tshogs gling gi par ma*. TBRC No. W22277. c. Namgyal & Tsewang Taru, Leh, 1982-1987. Block Print.

Képek forrása

- <http://en.wikipedia.org/wiki/Taranatha#mediaviewer/File:Taranatha.jpg>
Utolsó letöltés: 2015. január 11.
- <http://www.pureview.co.nz/images/thangkas/white-tara.jpg> Utolsó letöltés: 2015. január 11.

RITA KUZDER (PhD)
Orientalist, Budapest

Tārā, the Protector from Sixteen Fears

Tāranātha (1575–1634) is a famous Tibetan lama, writer and historian who collected a vast amount of information in particular about Indian Buddhism in periods before, during, and after it was brought to Tibet. His books are valuable in the sense that there is very little detailed information about lineages and stories for some of these periods. Tāranātha's major historic work, the *rgya gar chos 'byung* (Religious history of India), was written in 1608.

rje btsun sgrol ma'i ngom tshar gyi rnam par thar pa cung zad gtam du bya ba dad pa'i sa bon ces bya ba zhugs so [The seed of faith, the amazing life story of mistress in brief] (1604). There is another text which is very similar to the text I translated. *sgrol ma'i rgyud kyi byung khung gsal bar byed pa'i lo rgyus gser gyi phreng ba zhes bya ba* [The golden garland, the story that makes clear the origin of Tara Tantra], this was translated by David Templeman in his book: *The origin of Tara Tantra*. (1981).

The discourse of stories and legends of Tārā protecting those who call on her out of 16 fears. The fear of enemies, lions, elephants, fire, poisonous snakes, brigands, prison walls, ocean waves, flesh-eating ogres, leprosy, mischief of Indra's angels, poverty, losing relatives, royal punishment, thunderbolt striking, and ruination of one's aims. There are also the eight great fears which are said to have outer and inner manifestations: 1, drowning or water = craving or attachment; 2, thieves = wrong or false view; 3, lions = pride; 4, snakes = envy or jealousy; 5, fire = hatred or anger; 6, spirits or flesh-eating demons = doubt; 7, captivity or imprisonment = avarice; 8, elephants = delusion or ignorance.